Lunds universitet.
Avd. för litteraturvetenskap, SOL-centrum.
Handledare: Elisabeth Friis.
2023-01-09.

Albin Nerman.
LIVK10.

Surely the Signs Were All Around Me. Why Didn't I See Them?

En stereotypanalys av André Acimans *Call Me By Your Name*

Innehållsförteckning

Abstract **2**

1. Surely the Signs Were All Around Me **3**

1.1 Syfte och frågeställning 4

1.2 Den kritiska närläsningen och tidigare icke-existerande forskning 5

2. Teoretiskt ramverk **6**

2.1 Existerande stereotyper om homosexuella män 6

2.2 Osynliga stereotyper om bisexuella män 7

2.3 Relationer mellan vuxna och tonåringar och den sexuella dubbelmoralen 8

2.4 SSIPV. Våld i samkönade nära relationer 9

2.5 Inte pedofili, fortfarande problematiskt 10

2.6 Sara Ahmed och Monique Wittig. Det homosexuella subjektet 11

3. Reproducering av stereotyper i Call Me By Your Name **14**

3.1 Call Me By Your Name, en kort bakgrund 14

3.2 Acimans romantisering av relationer mellan tonåringar och vuxna 14

3.3 De unga karaktärernas ständiga samtycke 18

3.4 Hypersexualitet, otrohet och manipulation 20

3.5 Stereotypernas förmåga att förblinda läsaren 23

4. Diskussion: Call Me By Your Name's framtid **27**

5. Slutsatser och avslutande reflektioner **28**

6. Referenslista **29**

Abstract

This paper aims to study how André Aciman reproduces stereotypes about bisexual and homosexual men in his famous novel *Call Me By Your Name.* Furthermore, how the reproducement of stereotypes in Acimans novel, creates an undermining mechanism against the reader in terms of the readers ability to critically analyse the novels problematic content. By illuminating how Aciman romanticises sexual relationships between teenagers and adults, and how he uses sexuality as a technique for drama, the study concludes that Aciman uses existing stereotypes in order to misguide his readers and to reach the general public. Being the first academic text on the issue, this paper therefore argues that *Call Me By Your Name* sends a problematic, and potentially dangerous message, to the general reader.

Keywords: André Aciman, stereotypes, problematic, queer, literature.

Characters: 59 028.

1. Surely the Signs Were All Around Me

Jag minns första gången jag läste *Call Me By Your Name.* Det var på en klippa på Gotland, solen lyste, det var inte ett moln på himlen och jag hade spenderat de senaste fyra dagarna med att sicksacka mig fram mellan öns olika sevärdheter. Jag hade blivit rekommenderad boken av en vän, då jag behövde något att läsa under min resa, och inne på den lilla bokhandeln i Visby, följde jag hennes goda råd. Jag älskade den. Varje del, varje scen, de komplicerade karaktärerna, språket, den intellektuella kontexten, den romantiska inramningen, lidelsen, den förbjudna kärleken. Allt var förtrollande vackert. Jag blev bokstavligen golvad; ni vet, sådär som endast litteratur kan slå en. Och jag behövde den, mer än jag någonsin hade kunnat ana.

Med tidens gång höjdes däremot varningstecken. På mikrobloggar, i samband med premiären av filmen med samma namn, byggd på Acimans roman, riktade man kritik mot huvudkaraktärernas stora åldersskillnad[1]. Kritiken kom både inifrån HBTQ-rörelsen och utanför den, och både filmen och romanen började nu på vissa håll snarare jämföras med Vladimir Nabokovs ökända roman *Lolita*[2], om en vuxen man som utnyttjar en tolvårig flicka, än som en viktig bok i det progressiva arbetet för HBTQ-rörelsens rättigheter. Kritiken fick däremot inte något större genomslag. På filmfestivalerna runt om i världen hyllades filmens budskap. Och Acimans roman, ursprungligen utgiven tio år tidigare, fick nu många nya läsare och en allt yngre läsarkrets. Romanen hade, 2019, sålt över 800 000 exemplar, enbart i USA och Kanada ensamma[3].

Idag, många år senare, undrar jag fortfarande vilka faktorer som låg bakom faktumet att jag inte såg den problematik som uppenbart existerar i texten. Och inte endast det, hur jag, och många andra, kritiker som läsare, litteraturvetare som psykiatriker, anammade romanen; utan något som helst problematisering av textens innehåll. Vid en omläsning, finner jag däremot mina funderingar representerade i romanen självt; i en fråga, vars innehåll ligger till grund för mitt val av ämne, och som delvis får representera denna uppsats syfte, ställd av den sjuttonåriga Elio själv: "Surely the signs were all around me. Why didn't I see them?"[4]

---

[1]Ahlgrim, 2018 'Queer Eye' star Karamo Brown thinks 'Call Me By Your Name' is 'problematic' because it glorifies 'predatory behavior', Insider.com.

[2] Merodeadora, 2017, 'The Problem With "Call Me By Your Name" or We Need To Protect LGBTQ Kids And Teenagers', Medium.com.

[3] Juzwiak, 2019, André Aciman on Find Me, His Return to the Lovelorn World of Call Me By Your Name, Time.com

[4] Andre Aciman, 2007, *Call Me By Your Name*, s.44.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med denna uppsats är att undersöka på vilket sätt litteratur kan reproducera felaktiga stereotyper av olika samhällsgrupper. Undersökningen kommer ta sin grund i André Acimans roman *Call Me By Your Name,* och ämnar utifrån denna att undersöka hur författaren André Aciman reproducerar stereotyper om bisexuella och homosexuella män. Utöver detta vill uppsatsen vidare undersöka hur dessa reproducerade stereotyper riskerar att osynliggöra romanens eventuella problematik, något som kan tänkas motverka en kritisk hållning till textens innehåll och budskap.

Frågeställningarna lyder därmed som följande:

- På vilket sätt reproducerar André Aciman existerande stereotyper om bisexuella och homosexuella män?
- På vilket sätt bidrar denna reproducering av stereotyper till att motverka en kritisk läsning av textens innehåll?

1.2 Den kritiska närläsningen och tidigare icke-existerande forskning

Med grund i queerteorin, och med stöd av tidigare forskning inom fälten för psykiatri och psykologi, kommer en textnära kritisk läsning att utföras. Metodens mål är således att jämföra textens innehåll med den forskning som redan existerar kring synen på bisexuella och homosexuella män. Genom en komparativ metod, i den mening att romanens innehåll ständigt jämförs med den etablerade stereotyp-forskningen, vill metoden möjliggöra och belysa vilka stereotyper som reproduceras, på vilket sätt, och vilka eventuella konsekvenser dessa riskerar att föra med sig för läsarens möjlighet till en kritisk hållning gentemot textens innehåll. Den kritiska närläsningen kommer bestå av medvetet utvalda utdrag i texten, med en tydlig relevans för uppsatsens syfte, som sedan kritiskt kommer analyseras. Metoden är således teoretisk i sin ingång till texten, och kan snarare ses som en ständig diskussion författare, forskare och teoretiker emellan, än som en reell konkret metod med ett tydligt metodiskt ramverk.

I frågan om möjligheten till generalisering bör läsaren vara uppmärksam. Undersökningen diskuterar endast ett verk och kan därför tänkas ha en låg möjlighet till en bredare generaliseringsgrad. Metoden är således inriktad enbart till den utvalda textens innehåll. Ser man däremot undersökningens metod i ett bredare perspektiv, kan metoden tänkas ha en god effektivitet i frågan om att belysa hur stereotyper produceras och reproduceras inom litteraturen. Metoden kan även tänkas vara effektiv i frågan om att påvisa hur stereotyper ter sig uttryck i praktiken, vad dessa gör för läsarens förmåga till ett kritiskt granskande av textens innehåll och budskap, och hur författare använder sig av stereotyper för att nå sina läsare.

Förutom Rodens artikel, "Queer Jewish Memory: André Aciman's Call Me By Your Name", om den judiska betydelsen för romanens budskap[5], finns det *mycket få* artiklar som diskuterar romanen överhuvudtaget, och *ingen* forskning alls när det kommer till kopplingen mellan stereotyper och romanens innehåll. Detta förutom en mycket kort artikel från *Psychiatric Times* skriven Jack Turban och Renee Sorrentino, som diskuterar filmens, vad de menar, farliga budskap till allmänheten[6]. Denna uppsats blir således den första akademiska texten som försöker finna en förklaring till den kritik som annars endast blivit uttryckt av eventuella läsare och publik.

[5] Roden, 2019, Queer Jewish Memory: André Aciman's Call Me By Your Name, Journal of Modern Jewish Studies.
[6] Sorrentino, Renee – Jack Turban, 2018, Call Me By Your Name: Not Pedophilia, Still Problematic, s.3.

2. Teoretiskt ramverk

2.1 Existerande stereotyper om homosexuella män

I artikeln "What do People Believe About Gay Males? A Study of Stereotype Content and Strength", undersöker psykiatrikern Stephanie Madon vilka stereotyper som existerar i synen om homosexuella män. Där hennes respondenter menade att homosexuella män har mer feminina drag, som annars är traditionellt kopplade till det kvinnliga könet. Samt att homosexuella män bröt mot den traditionella mansrollen och synen på maskulinitet[7]. Mer konkret kom Madon fram till att hennes respondenter ansåg homosexuella män vara pratsamma, ömma, modemedvetna och estetiskt artistiska. I frågan om homosexuella mäns "beteendemönster" ansåg man att homosexuella män var mer benägna att ha analsex, vara öppna med sina känslor, vara melodramatiska, ha ett artistiskt utseende och bära örhängen. Man menade också att homosexuella män inte var macho, startade bråk eller slagsmål, eller jagade djur[8].

Särskilt relevant för uppsatsen syfte, utöver hennes egen forskning, är Madons sammanställning av tidigare forskning. Genom att analysera stereotyperna som existerar genom historien kring homosexuella mäns stereotyper, konstaterar Madon, att stereotyperna i fråga ständigt har förändrats och tagit nya uttryck, beroende på historisk tid och samhällskontext.

I en studie från 1965 kom forskare fram till att homosexuella män var sexuellt onormala, perversa, mentalt sjuka, feminina och ensamma[9]. 1974 var resultaten likasinnade, om än mildare, och fann att homosexuella män ansågs ha en onormalt stark sexualdrift, vara rädda för det motsatta könet samt agera som det motsatta könet[10]. I en annan studie från 1978 var resultaten mer positivt inställda och liknade mer de resultat som Madon själv fann, nämligen att homosexuella män var känsliga, individualistiska, intelligenta, ärliga, fantasifulla, snygga och prydliga. Liknande resultat fann man i en undersökning från 1989, där homosexuella män ansågs vara medkännande, känsliga för andras behov och kreativa[11]. I en studie från två år tidigare, 1987, bröts däremot trenden igen från mer positivt inställda stereotyper till en betydligt mer

[7] Madon, 1997, What do people believe about gay males? A study of stereotype content and strength, s.681.
[8] Ibid.
[9] Madon, s.666.
[10] Ibid.
[11] Ibid.

negativ syn på homosexuella män. I denna studie ansåg respondenterna att homosexuella män var mycket feminina, med en stor sannolikhet att sexuellt utnyttja ungdomar[12].

2.2 Osynliga stereotyper om bisexuella män

Stereotypforskningen om bisexuella män är mindre omfattande än den som rör stereotyper om homosexuella män. Något som ligger väl i linje med vad forskarna Alon Zivony och Thalma Lobel, fann i sin artikel "The Invisible Stereotypes of Bisexual Men". Syftet med denna studie var att få en överblick om allmänhetens kunskap om vilka stereotyper som existerar kring bisexuella män, så kallad "stereotypkunskap". Deltagarna fick lista de stereotyper de visste om bisexuella män på en lista, och vad de kom fram till i sin studie var att kunskapen kring bisexuella mäns stereotyper, och dess existens i samhället, var mycket låg[13]. Trots allmänhetens låga kunskap om bisexuella stereotyper, gav deltagarna ändå uttryck för stereotypiska tankar och åsikter. Åsikter, som de i grunden inte alls uppfattade som stereotypiska eller fördomsfulla[14].

Mer konkret fann Zivony och Lobel att deltagarna i deras studie ansåg bisexuella män vara (1) förvirrade och oförmögna att ta beslut, (2) mindre benägna att leva i monogami, (3) oförmögna att upprätthålla längre romantiska och sexuella relationer, (4) opålitliga, och (5) öppna för nya upplevelser, i jämförelse med hetereosexuella eller homosexuella män[15].

Särskilt intressant verkar deras resultat vara ur ett könsperspektiv. Där deras resultat visar att relationer mellan bisexuella män och heterosexuella kvinnor, var särskilt utsatt för stereotypiska åsikter och fördomar. Vad deras resultat visade var således att en bisexuell man som dejtade en heterosexuell kvinna, ansågs vara mindre benägen att leva i långvariga relationer, och ansågs också mindre trovärdig i dessa, än en bisexuell man som dejtade en homosexuell man[16]. Detta menar Zivony och Lobel kan förklaras med grund i stereotyperna själva: eftersom bisexuella män anses vara mindre trovärdiga och trogna partners, anses de också därför skapa ett känslomässigt hot mot kvinnor, och som en medföljd, även ett fysiskt hot i spridning av könssjukdomar[17]. Något som Gary Hicks tidigare också belyst i relation till bisexuella mäns utsatthet under aidspandemin.[18]

---

[12] Ibid.
[13] Zivony – Lobel, 2014, The Invisible Stereotypes of Bisexual Men, s.1170.
[14] Ibid
[15] Zivony – Lobel, s.1173.
[16] Zivony – Lobel, s.1174.
[17] Ibid.
[18]Gary R. Hicks, 2020, Beliefs and Stereotypes About LGBT People, s.14.

Zivony och Lobel pekar vidare på att bisexuella män, på grund av den låga stereotypkunskapen i samhället och dess bristande representation inom media och kulturen, är en "osynlig" sexuell minoritet. Samt att outtalad okunskap från enskilda individer rörande bisexuella stereotyper inte är en garant för att inte uttrycka sig stereotypiskt eller fara med fördomar. Dessa fenomen kan således kombineras, då individer kan inneha både en låg kunskap stereotypers existens och samtidigt uttrycka sig stereotypiskt. Fenomenet är i sig ett mysterium, menar Zivony och Lobel. Men en förklaring, som anses vara en konsekvens av bisexuellas låga representationsgrad i samhället, kan vara att heterosexuella inte kan insamla nödvändig information från varken media eller samhället i övrigt. Istället verkar heterosexuella således hämta sin information från indirekta källor, exempel tankar och idéer kring människans sexualitet i allmänhet, något som tenderar att ge en missvisande bild av bisexuellas liv och sexualitet [19].

2.3 Relationer mellan vuxna och tonåringar och den sexuella dubbelmoralen

I sin artikel "The Sexual Double Standard and Gender Differences in Predictors of Perceptions of Adult-Teen Sexual Relationships", pekar forskarna Daniel Sahl och Jennifer Reid Keene, på den dubbelmoral ur ett könsperspektiv, som ofta existerar i synen på relationer mellan vuxna och tonåringar. Vad de kom fram till i sin undersökning var att synen på relationer med stora åldersskillnader varierade utifrån könstillhörigheten på respektive individ, och att denna skillnad i värdering grundade sig i en dubbelmoral kring kön och sexualitet[20].

I sin undersökning bad de över 2800 studenter vid ett universitet i sydvästra USA att dela med sig av sina åsikter i synen på relationer mellan tonåringar och vuxna[21]. I deltagarnas bedömning fann man att män som ingick sexuella relationer med tonårstjejer, ofta bedömdes mer negativt och hårdare än vuxna kvinnor som ingick sexuella relationer med tonårskillar. Samt att tjejer ansågs ta större skada av dessa relationer än killar[22]. Förklaringen till denna dubbelmoral, menar Sahl och Keene, grundar sig i stereotyper kring killars sexualitet. Där killar förväntas vara mer äventyrliga i sin sexualitet än tjejer, som tvärtom förväntas vara mer restriktiva i sin

[19] Ibid.
[20] Sahl, Daniel – Jennifer Reid Keene, 2010, "The Sexual Double Standard and Gender Differences in Predictors of Perceptions of Adult-Teen Sexual Relationships", s.265.
[21] Sahl – Keene, s.269.
[22] Sahl – Keene, s.274.

sexualitet. Könsidentiteten på den vuxne i relationen, och dess varierade bedömning från deltagarna, grundade sig också i stereotyper, menar man, där kvinnor anses vara mindre farliga än män och bedöms därmed inte lika hårt[23].

Som en förklaring till denna dubbelmoral, menar Sahl och Keene, är det vanligt att folk ofta vänder sig till stereotyper om sexualitet och könsnormer för att kunna analysera enskilda situationer. Särskilt i synen på relationer som går utanför normen. På grund av detta ramverk av normer och stereotyper som existerar kring unga killars sexualitet och kön, i kombination med killars förväntningar från samhället att vara sexuellt erfarna redan vid en ung ålder, är det inte ovanligt att unga killars relationer med äldre individer anses "naturligt" och som ett nyttigt och ofarligt steg i processen mot sexuell mognad[24].

2.4 SSIPV. Våld i samkönade nära relationer

På grund av rädslor och myter som existerar kring HBTQ-personers sexuella liv, har en tystnadskultur etablerat sig i ämnen som rör våld, fysiskt som psykiskt, inom bisexuella och homosexuella relationer. Detta menar forskarna Luca Rollé med flera, i en artikel om SSIPV, "same sex intimate partner violence"[25].

Trots en historisk brist på forskning inom fältet för SSIPV, visar de studier som gjorts, att fenomenet som sådant är likställt med förekomsten av IPV inom heterosexuella relationer, och ibland till och med förekommer till en högre grad.[26] Rollé med flera, pekar också på att allmänheten trots forskning inom ämnet, betraktar våld inom homosexeulla och bisexuella relationer som ett ovanligt fenomen[27]. Forskning visar också att inom HBTQ-rörelsen existerar en rad rädslor som skapar hinder för att tala om ämnet. Vad man är rädd för är således att upplysningar om våld bland HBTQ-personer, skulle utnyttjas för att stigmatisera HBTQ-rörelsen som sådan, vilket skulle leda till ökat förtryck och social marginalisering i samhället[28].

Vidare fann man att kulturellt skapade normer som synen på kön kunde leda till att personer inom gruppen kände ett motstånd till att tala öppet om deras erfarenheter. Detta sker,

---

[23] Sahl – Kenne, s.275.
[24] Sahl – Keene, s, 266.
[25] Rollé, Luca – Giulia Giardina – Angela M. Caldarera – Eva Gerino – Piera Brustia, 2018, When Intimate Partner Violence Meets Same Sex Couples: A Review of Same Sex Intimate Partner Violence.
[26] Rollé – Giardina – Caldarera – Gerino – Brustia, s.2.
[27] Ibid.
[28] Rollé – Giardina – Caldarera – Gerino – Brustia, s.3.

menar forskarna, när den upplevda stigmatiseringen av våldet krockar med stereotypen om att homosexuella män är mindre maskulina än heterosexuella män. Tillika att våld mellan lesbiska kvinnor är ofarligt, för att kvinnor inte anses vara fysiskt lika starka, eller farliga, som män[29]. I en studie från 2006 fann man att en av de farligaste myterna kring homosexuella mäns relationer, var myten att våld i homosexuella relationer ansågs vara en "ömsesidig" konflikt mellan homosexuella män. Detta eftersom män i allmänhet anses gå in i konflikter på lika villkor och på grund av sina identiteter som män, anses ha en jämn fysisk styrka[30].

Likt redan nämnt är bisexuella en särskilt utsatt grupp. Oftast grundar detta sig i att bisexuella upplever en dubbel marginalisering. Där den största anledningen till denna marginalisering från HBTQ-rörelsen, rör stereotypen om att bisexuella använder det heterosexeulla privilegiumet till sin egna fördel. Vilket resulterar i att diskrimineringen av bisexuella inte uppfattas som lika allvarligt av homosexuella personer[31]. Vidare fann man att homosexuella och bisexuella personers vänner och familj, ofta bedömde våldet i relationen som mindre farligt eller inte farligt alls, samt att det tog en längre tid att uppmärksamma våldet som förekom. Utöver detta visar forskning att förövare kan utnyttja denna bi-och-homofobi i syfte att skrämma sina offer, genom att hota att berätta om deras sexualitet för vänner och familj[32].

2.5 Inte pedofili, fortfarande problematiskt

Den enda artikeln som kritiskt analyserat *Call Me By Your Name,* är en filmanalys av psykiatrikerna Renee Sorrentino och Jack Turban. I deras artikel "Call Me By Your Name: Not Pedophilia, Still problematic", avvisar de påståendet att relationen skulle handla om pedofili, men pekar samtidigt på att relationen, den tjugofyraåriga Oliver och sjuttonåriga Elio emellan, är problematisk. Detta främst på grund av den stora åldersskillnad som existerar karaktärerna emellan, vilket skapar en ojämn maktdynamik i relationen. I detta fallet pekar man på att den sjuttonårige Elio inte diskuterade sin sexualitet med någon annan än Oliver, vem han ingår en sexuell relation med. Oliver, i sin ställning som betydligt äldre och erfaren, utgör därmed en större makthavare i relationen. Ett faktum han kan utnyttja i sexuella syften. På grund av att unga

[29] Ibid.
[30] ibid.
[31] Rollé – Giardina – Caldarera – Gerino – Brustia, s.4.
[32] Ibid.

bisexuella och homosexuella killar utforskar sin sexualitet i hemlighet, är de också mer utsatta och sårbara för att bli sexuellt utnyttjade, konstaterar man.[33].

Påståendena om att homo-och-bisexuella tonåringar skulle gynnas positivt av relationer med äldre män, tillbakavisas starkt av Sorrentino och Turban, som menar att sådana påståenden är ett resultat av kognitiva förvrängningar. Sorrentino och Turban håller med om att dessa unga killar behöver särskilt stöd och trygghet, men att detta inte bör vara i formen av en äldre man som kan riskera att utnyttja dem för egna sexuella syften[34]. Vidare menar man att Elios besatthet för den mer självsäkra och välspråkiga Oliver, kan leda till en ökad risk för manipulation. Samt att de uppmuntrande reaktioner som filmen fått från allmänheten, och dess positiva kritik kring filmens innehåll och budskap, är ännu ett tecken på samhällets oförmåga att identifiera olämpliga sexuella relationer och beteenden. Och att filmen, särskilt i ljuset av Me too-rörelsen, utsänder ett farligt budskap till allmänheten[35].

2.6 Sara Ahmed och Monique Wittig. Det homosexuella subjektet

"That is, one must work to reach the general, even while starting from an individual or from a specific point of view. This is true for straight writers. But it is true as well for minority writers"[36].

Vad Monique Wittig belyser i ovanstående citat, ifrån sin text "The point of View: Universal or Particular?", är av stort värde ifall vi ska förstå den reproducering som Andre Aciman ger uttryck för i sin text. Wittigs fråga är inte unik, den har med stor sannolikhet ställts av varje författare som någon gång aspirerat på framgång; hur når man gemene man? Frågan skiljer sig däremot åt, menar Wittig, när författaren i fråga skildrar en sexuell minoritet. Något som queerteoretikern Sara Ahmed också pekat på i hennes text "Happiness and Queer Politics"[37]. Där hennes analys av lyckliga slut i romaner med homosexuella teman är särskilt relevant för uppsatsens syfte.

När den lesbiska författaren Vin Packer skulle ge ut sin roman *Spring Fire* 1952, var hon ställd inför ett ultimatum från sin förläggare: om romanen skulle publiceras fick den inte ha ett

[33] Sorrentino, Renee – Jack Turban, 2018, Call Me By Your Name: Not Pedophilia, Still Problematic, s.3
[34] Renee – Turban, s.4.
[35] Ibid.
[36] Monique Wittig, 1992, The Point of View: Universal or Particular? s.67.
[37] Ahmed, Sara, 2009, Happiness and Queer Politics.

lyckligt slut[38]. Ett lyckligt slut, menade man, riskerade att göra homosexualitet eftersträvansvärt. Istället skulle huvudkaraktären välja det heterosexuella livet. Slutet skulle således bestå i att den homosexuella kvinnan kom fram till att hon in grunden inte alls var homosexuell, endast vilsen, och den hon var förälskad i skulle antingen vara galen eller sjuk. Slutet skulle därmed anspela på allmänhetens syn på homosexuella relationer, stereotyperna skulle således dominera.

Sara Ahmeds teorier är i denna fråga direkt nödvändiga för analysen. Ahmed pekar på att vad förläggaren ger uttryck för är en rädsla för ett frigörande av sexualiteten. Att ifall homosexuellas liv kunde präglas av lycka och harmoni, likt samhällets syn på heterosexuella relationer, då skulle litteratur med homosexuella karaktärer fungera som en sorts inspiration. Enklare benämnt: om Vin Packers roman fick ett lyckligt slut skulle hennes läsare överge sina heterosexuella identiteter och bli queer[39]. Wittig argumenterar i liknande termer när hon påpekar att en text som blir degraderad enbart till sitt homosexuella tema, i grunden endast blir intressant för den minoritet som den ämnar att skriva om. Att skriva en text med homosexualitet som ett av sina huvudämnen innebär därmed en strategisk risk, menar Wittig. Varje vändning som texten tar, kan således resultera i att homosexualiteten överskuggar textens mening. Men felet är inte författarens, menar Wittig, utan läsarnas:

"Minority writers are menaced by the meaning even while they are engaged in formal experimentation: what for them is only a theme in their work, a formal element, imposes itself as meaning *only*, for straight readers."[40]

Texten läses således, menar Wittig, på grund av sina alternativa teman, som ett manifest snarare än en skönlitterär text. Istället för att belysa verkets inneboende kvaliteter, förminskas istället texten till det homosexuella subjektet och dess utsatthet i samhället[41]. En text med ett homosexuellt tema, bland andra, riskerar således att degraderas till en text som är intressant endast för homosexuella, menar Wittig, trots att textens intention var mer långtgående än så. Detta för att texten, på grund av sitt tema, inte längre anses jämförbar med andra samtida eller historiska verk[42]. Vidare menar Wittig att en text av en minortitetsförfattare, endast är effektiv och framgångsrik, om den lyckas med att göra minoritetens perspektiv universellt[43].

---

[38] Ahmed, s.1.
[39] Ibid.
[40] Wittig, s.66.
[41] Wittig, s.62.
[42] Wittig, s.63.
[43] Wittig, s.64.

Detta gäller däremot inte för den hetereosexuella författaren, som i linje med den heterosexuella hegemonins lagar och regler, inte behöver överskrida några barriärer i sin text. Ett heterosexuellt tema är således redan universellt. Minoritetsförfattaren däremot möter redan från början på motstånd, menar Wittig, och kan i sina skildringar inte skriva längre än vad den sociologiska verkligheten tillåter. I frågan om texter med alternativa skildringar av sexualitet och kärlek, är det således den heterosexuella läsaren som bestämmer textens innehåll, detta eftersom minoritetsförfattaren medvetet som omedvetet, ständigt måste förhålla sig till gemene mans åsikter och perspektiv för att nå ut[44].

Sara Ahmed pekar på just detta faktum när hon diskuterar Vin Packers ånger för henne kompromissande med sin förläggare. Packer menar att hennes kompromiss om ett olyckligt slut, visserligen gjorde myndigheterna nöjda, men aldrig övertygade de homosexuella läsarna, som inte "för en sekund", tog hennes olyckliga slut på allvar. Samtidigt, som de å andra sidan, inte gav uttryck för någon nämnvärd kritik. Detta eftersom, menade Packer, det centrala trots allt var att en ny roman, som dessutom fick stor spridning, handlade om dem själva, och att detta i sig var bra nog för att avstå från kritik[45].

Ahmed förklarar detta fenomen genom att hävda att HBTQ-personers längtan efter representation, egentligen är ett hopp om att bli accepterad. Att bli accepterad däremot, menar Ahmed, är att bli accepterad in i en värld som redan bestämt vad som är acceptabelt. Acceptans och representation är således en gåva från det heterosexuella samhället till de sexuella minoriteterna, som efter år av kamp och aktivism från HBTQ-rörelsen, gett queerpersoner en plats vid det heterosexuella bordet[46]. Ahmed och Wittig gör här således samma analys, och pekar på att när minoriteten väl blivit placerad vid det "heterosexuella bordet" och blivit insläppt i den heterosexuella världen, är man således ständigt beroende av sin värd för fortsatt medverkan och acceptans. Något som Ahmed menar resulterar i en påtvingad tacksamhet: "In such a world you are asked to be grateful for the bits and pieces that you are given."[47]

Att vara gäst i en heterosexuell värld, innebär således att du måste leva i enlighet med vad som bestämts och vad som anses acceptabelt. Om inte, menar Ahmed, riskerar man att förlora sin plats vid det heterosexuella bordet.

---

[44] Wittig, s.64.
[45] Ahmed, s.1.
[46] Ahmed, s.10.
[47] Ibid.

3. Reproducering av stereotyper i *Call Me By Your Name*

3.1 *Call Me By Your Name*, en kort bakgrund

På den italienska landsbygden, i ett hus med pool, en stor trädgård, trädgårdsskötare och hushållerskor, utspelas en romantisk berättelse mellan en sjuttonårig fransk-italiensk tonåring, Elio, och en tjugofyraårig amerikansk man, Oliver. Oliver, vanligtvis student vid Columbia University, har över sommaren blivit inbjuden till familjen av Elios far, för att arbeta med sitt manus till hans kommande bok, och hjälpa fadern med hans arbete som professor i arkeologi.

Under berättelsens gång utvecklas Elio och Olivers relation, och de inleder strax ett sexuellt förhållande. Historien är berättad av Elio själv, som årtionden senare, ser tillbaka på händelseförloppet under sommaren 1983. Romanen avslutas med att Elio långt senare, besöker Oliver i hans hemstad i USA, vid universitetet där han numera arbetar, har fru och familj, och ett etablerat liv långt bortom deras tidigare relation.

3.2 Acimans romantisering av relationer mellan tonåringar och vuxna

"Mafald shook her head with a look of compassionate rebuke. 'She's a baby, he's university professor. Couldn't she have found someone else her own age?"[48]

Mafaldas fråga kan enkelt konkretisera den problematik som existerar kring frågan om stereotyper och relationer i *Call Me By Your Name.* Hushållerskan Mafalda kan inte förstå varför en ung flicka som Chiara, som är lika gammal som Elio, inleder en relation med en äldre man som Oliver. Mafaldas kritik går således i linje med vad Sahl och Keene tidigare belyst: acceptansen från allmänheten för relationer med stora åldersskillnader är lägre om den yngre i förhållandet är en tjej och den äldre en man.[49]

Det intressanta med Mafaldas påstående däremot, är faktumet att hon senare ska upptäcka samma relation mellan Oliver och Elio, men i frågan om deras relation är Mafalda tyst. Hennes ojämlika agerande är däremot inte utan symbolik. Mafaldas tudelade reaktion beroende på om det är Elio eller Chiara som ingår en relation med Oliver, kan liknas vid det tankemönster som den breda allmänheten innehar mot innehållet i Acimans roman. Där en problematisering endast

[48] Aciman, s.47.
[49] Sahl – Keene, s.274

uppstår när Chiara som ung tjej ingår en relation med Oliver, men inte när Elio gör det. Elio är kille, och som ung kille anses det, likt Sahl och Keene också påvisat, oproblematiskt och nyttigt att ingå sexuella relationer med äldre, och som en naturlig del av unga killars sexuella utveckling[50]. En åsikt som Aciman, genom Elio, också verkar dela:

"I had, as I'd never before in my life, the distinct feeling of arriving somewhere very dear, of wanting this forever, of being me, me, me, me, and no one else, just me, of finding in each shiver that ran down my arms something totally alien and yet by no means unfamiliar, as if all this had been part of me all of my life and I'd misplaced it and he had helped me find it".[51]

Vad Elio beskriver är känslan som uppstod inom honom när han hade sex med Oliver för första gången. Till en början kan Elios känslor anses som något positivt, och att samlaget med Oliver förblir en sorts befriande mekanism från det förtryck som Elio känner från samhället och som han indirekt internaliserat på sig själv. Så långt är citatet oproblematiskt, tills den allra sista delen: "... and he had helped me find it".

Aciman reproducerar här de stereotyper som Turban och Sorrentino starkt argumenterade emot, som de benämnde som en kognitiv förvrängning. Nämligen idéen om att äldre män, genom sex, kan hjälpa yngre killar att finna den kärlek och trygghet som de saknar annanstans i samhället[52]. Genom att antyda att Oliver hjälpte Elio att förverkliga sig själv, sänder Aciman därmed ut signaler om att relationer mellan tonåringar och vuxna är något eftersträvansvärt för den yngre killen. Något som tenderar att förstärkas när Elio beskrivs vidare som det ensamma geniet, på ständig jakt efter förståelse från sin omgivning. Förståelse, som Elio menar att hans jämnåriga inte kan ge honom:

"... I was still under the illusion that, barring what I'd read in books, inferred from rumors, and overheard in bawdy talk all over, no one my age had ever wanted to be both man and woman–with men and women"[53].

Elios beskrivning av utanförskap och alienering från övriga ungdomar i samhället, riskerar i ovanstående citat att utesluta hans möjligheter till att ingå sexuella relationer med jämnåriga alternativ. "No one my age", vilseleder direkt läsaren, och rättfärdigar därmed Oliver som Elios enda val för att få utlopp för sina känslor och begär. Elio pekar visserligen på han

[50] Sahl – Keene, s.266
[51] Aciman, s.133.
[52] Sorrentino – Turban, s.4.
[53] Aciman, s.25.

inhämtat dessa idéer genom en tidigare reproducering i samhället, bland annat inom litteraturen, men detta bör inte anses tillräckligt för att minska effekten av ovanstående citat. Aciman för således vidare de stereotyper som funnits inom litteraturhistorien[54], genom att själv reproducera liknande stereotyper i hans egna verk.

Acimans romantiserande av åldersskillnaden ställs inte endast i kontrast till Olivers karaktär. Genom användandet av Elio, som både protagonist och fokalisator, och därmed den som återger den berättelse han själv varit med om, blir undanflykterna från anklagelser om en romantisering mer distanserad. Vi kan rimligen tänka oss att en heterodiegetisk berättare, som genom sitt avstånd till berättelsen, återger händelseförloppet, hade varit mycket mer utsatt för kritik. Men eftersom Aciman skriver genom Elio, blir således allt som hävdas endast uttryck för känslor och därmed svårare att utsätta för granskning, speciellt i scener som har sexuella konnotationer i texten: "I felt like a child left alone for the first time with his homeroom teacher"[55], eller, "That I, an extremely shy boy…"[56]

De sexuella anspelningarna är Elios, det är hans ord, men likt Chinua Achebe argumenterade för i sin granskning av Joseph Conrads *Heart of Darkness*, kan författaren inte frigöra sig allt ansvar endast genom användandet av en intradiegetisk berättare[57]. I Acimans fall blir osynliggörandet av problematiken dessutom extra stor eftersom berättaren själv är en del av den utsatta minoritet som han skildrar, till skillnad från Conrads berättare Marlow. En annan teknik Aciman tenderar att använda sig av i syfte att rättfärdiga åldersskillnaden Elio och Oliver emellan, är att neutralisera åldern, återigen genom Elio:

"Something unexpected seem to clear away between us, and, for a second, it seemed there was absolutely no difference in age between us, just two men kissing..[58]"

Genom att likställa Elio och Oliver, endast som två män som kysser varandra, oberoende av ålder eller maktinnehav, osynliggör Aciman Elios utsatta situation gentemot Oliver. Likt Sahl och Keene tidigare också pekat på, kan förmildrande omständigheter från åskådarens sida, kopplade till könsstereotyper, leda till att den yngre killen inte får det stöd som den behöver[59]. Sådana förmildrande omständigheter tenderar att existera redan i Elio och Olivers relation på

[54] Roden, Frederick, 2019: Queer Jewish memory: André Aciman's Call Me by Your Name, s.199.
[55] Aciman, s.129.
[56] Aciman, s.102.
[57] Achebe, s.16.
[58] Aciman, s.131.
[59] Sahl – Keene, s.276.

grund av deras sexualitet, likt Rollé med flera tidigare belyst[60], men späs här på när maktdynamiken som Turban och Sorrentino också pekat på[61], neutraliseras. Men det är inte endast åldern som Aciman neutraliserar i sin text. Även den ojämna maktdynamiken, Elio och Oliver emellan, blir neutraliserad på liknande vis. Detta genom att reproducera stereotypen om att män ingår i relationer med varandra på lika villkor, fysiskt som maktmässigt[62]. Aciman skriver, genom Elio:

"I loved feeling younger and older, human to human, man to man, Jew to Jew"[63].

Aciman inleder här citatet med att romantisera åldersskillnaden, för att sedan neutralisera maktaspekten, Elio och Oliver emellan. Den ojämna maktdynamik som uppenbart existerar i relationen, på grund av karaktärernas stora åldersskillnad, blir här undanskymd av stereotypen att män, oavsett ålder, ingår relationer med varandra på lika villkor. Det går således att argumentera för att ett intersektionellt perspektiv, med en klar uppdelning av de olika individernas identitet utifrån ålder, kön och makt, är av nödvändighet för att belysa den ojämna maktdynamik som annars tenderas att osynliggöras genom Acimans skrivande.

De argument som inledningsvis kan möta läsaren, om att berättelsen endast är en skildring av en ung pojkes sexuella längtan och begär, förlorar sin aktualitet under berättelsens utveckling. När Elio och Oliver möts, årtionden senare, blickar de tillbaka på sommaren 1983, och återigen är unga killars sexualitet i centrum för samtalet:

"I wouldn't want one of my sons in your bed, any more than I'd like yours, if you were to have one, in my son's'. We chuckled. 'I wonder about our fathers, though."[64]

Och när Oliver och Elio vidare pratar om att Elio möjligen ska träffa Olivers familj över middag, är samtalet fortfarande centrerat kring sexuella idéer om unga killar. Elio fantiserar i denna scen om hur Oliver möjligen ska presentera Elio för sina tonårssöner:

"*Oh, and by the way, this man who was almost your age back then and who spent most of his days quietly transcribing The Seven Last Words of Christ each morning would sneak into my room at night and we'd fuck our brains out. So shake hands and be nice."*[65]

---

[60] Rollé – Giardina – Caldarera – Gerino – Brustia, s. 3.
[61] Sorrentino–Turban, s.3.
[62] Rollé – Giardina – Caldarera – Gerino – Brustia, s.3.
[63] Aciman, s.132.
[64] Aciman, s.241.
[65] Aciman, s.243.

Problematiken med ovanstående citat är flertaliga. Inte endast spär den humoristiska och nonchalanta inställningen till deras tidigare relation på stereotyperna om att unga killars relationer med äldre män är ofarliga eller till och med nyttiga[66]. Detta trots att Elio tog stor emotionell skada av relationen[67]. Utan vidare, på grund av att de nu båda nu är äldre män, riskerar texten följaktligen att reproducera stereotyper om homosexuella som potentiellt mer benägna att utnyttja ungdomar[68]. Detta faktum blir särskilt påtaglig när den sexualisering som fungerat som grund för textens form, nu också bekräftas, i och med romanens stora skifte i tid.

3.3 De unga karaktärernas ständiga samtycke

"The younger ones, men and women, always giggle when I give them the look."[69]

Utöver textens neutraliserande av ålder och kön, är Acimans romantiserande av ungdomars sexualitet ständigt närvarande i texten, där viljan till sex verkar närmast orubblig i sin natur. Ovanstående citat symboliserar effektivt just denna problematik som ständigt gör sig gällande längs berättelsens utveckling. Där "The younger ones", effektivt belyser den objektifiering som är ett återkommande fenomen i texten, och där ordet "always", pekar på det orealistiska sexuella samtycke som Aciman tilldelar sina unga karaktärer:

"I was fifteen then. But I wouldn't have said no. In the course of one of our conversations I had told him about my favorite spot in the hills"[70].

Elio berättar här om en tidigare sommargäst, som likt Oliver, bott i huset och gjort sexuella närmanden mot honom, två år tidigare. Inte nog med att Aciman sexualiserar en femtonåring, han gör det återigen genom perspektivet att det är den unga killen som initierar förloppet. För Aciman blir hans unga karaktärer således endast objekt som äldre män kan erövra, utnyttja och ständigt romantisera. Och där den sexuella oerfarenheten hos dem yngre, killar som tjejer, föminskar den unga individen till ett nyfiket sexuellt objekt, redo att tas an av någon äldre, vars handlingar inte behöver problematiseras eller utmanas. Detta eftersom de unga i Acimans roman ständigt medger sitt samtycke; de gör aldrig motstånd eller kritiserar. De spelar med, med

[66] Sahl – Keene, s, 266.
[67] Aciman, s.226.
[68] Madon, s.666.
[69] Aciman, s.190.
[70] Aciman, s.221.

sexuell nyfikenhet och tillförsikt. Som i en scen där Elio fantiserar om hur Oliver ska smyga in i hans rum på natten när alla andra i huset, inklusive Elio, sover:

"I wanted to hear his window open, hear his espadrilles on the balcony, and then the sound of my own window, which was never locked, being pushed open as he'd step into my room after everyone had gone to bed, slip under my covers, undress me without asking…"[71]

Elios fönster som *aldrig* är låst, är en bra metafor för Acimans syn på ungas sexualitet. För Oliver finns det således inga hinder längs vägen; de ungas fönster är alltid öppet, den unga kroppen alltid tillgänglig. Det behövs återigen inget samtycke, inga tecken på frivillighet: allt sådant är redan underbestämt, inbyggt i formen, automatiserat som en naturlig del av den unga människans självklara vilja till sex:

"To be with you on my bed. In your bed. Which is my bed during the other months of the year. Do with me what you want. Take me. Just ask if I want to and see the answer you'll get, just don't let me say no."[72]

Elio är tillåten att svara vad som helst utan "nej". Detta faktum kan anses märkligt, men blir fullt naturligt för den som lever enligt stereotypen om unga killars orubbliga vilja till sex.[73] Och när Oliver, i Elios fantasi, sedan har sex med Elio medan han sover, förvandlas hans kropp till ett objekt, utan fri vilja eller egenmakt, ägd endast av Oliver:

"...work his way into my body, gently and softly, after heeding the words I'd been rehearsing for days now, Please, don't hurt me, which meant, Hurt me all you want."[74]

Aciman romantiserar i denna scen, återigen med Elio som täckmantel, våldtäkten. En person som sover, kan aldrig ge sitt samtycke. Å andra sidan kan man hävda att Elio endast *fantiserar* och att Aciman endast experimenterar med människans mörkaste sexuella tankar. Möjligt så, men faktum kvarstår: han gör det fortfarande med den sjuttonåriga Elio som ett redskap för undanflykt av kritik. Och han tänjer återigen, om än effektivt, på gränserna för vad som anses vara acceptabelt. Genom att använda Elio, och fantasin, i kombination, lyckas Aciman förminska effekten av signalerna som texten utsänder, och vilseleder således läsaren från en potentiell problematisering. Tekniken är således effektiv: händelsen äger aldrig rum och kan därmed inte heller utså någon närmare kritik, även om signalerna gentemot läsaren är densamma

[71] Aciman, s.25.
[72] Aciman, s.15.
[73] Sahl – Keene, s.275.
[74] Ibid.

som tidigare: den unga kroppen är alltid tillgänglig för den som söker den. Denna medvillighet belyses särskilt i en scen, där Elio försöker stoppa Oliver från att äta en persika med Elios sperma på, och som skulle kunna urarta i fysiskt våld, Elio och Oliver emellan:

"I lunged out to grab the fruit from his hand, but with his other hand he caught hold of my wrist and squeezed it hard, as they do in movies, when one man forces another to let go of a knife. 'You're hurting me.' [Säger Elio].'Then let go.'"[75] [Svarar Oliver].

Oliver äter således upp persikan, trots Elios invändningar. Här kan man inledningsvis antyda ett tecken på den handlingskraft som annars tenderar att utebli från Acimans yngre karaktärer, där Elio, till en början, faktiskt har en egen vilja; han medger inte ständigt sitt samtycke. Men efter vad som kan liknas vid en våldsam situation, vänder Aciman effektivt på situationen, återigen genom Elio, och skriver istället om Olivers agerande i orealistiskt positiva termer: "I was crying because no stranger had ever been so kind or gone so far for me…"[76]

Återigen är samtycket närvarande, nu i en onaturligt frivillig form, något som riskerar att reproducera stereotyper om att våld inte förekommer i homosexuella eller bisexuella relationer[77].

3.4 Hypersexualitet, otrohet och manipulation

"Wash? No wash? Ah, to go from one body to the other."[78]

Ovanstående citat är återigen Elios, och hänvisar till hur han nyss haft sex med Marzia, en tjej i hans egna ålder som han, vid sidan om Oliver, har en sexuell relation med. Elio fantiserar i denna passage om att ha sex med Oliver, i direkt anslutning till hans samlag med Marzia. Fenomenet i sig skulle vara oproblematiskt, om det skulle varit så att Marzia var medveten om situationen och medgivit sitt samtycke till en polyamorös relation. Marzia å andra sidan är förd bakom ljuset, omedveten till Elio och Olivers förhållande. Något som Elio tenderar att utnyttja för att göra Oliver svartsjuk:

"Part of me hoped we'd bang against the wall, or that she'd [Marzia] be unable to smother a cry, and that all this might alert Oliver what was happening on the other side of his wall. I imagined him napping and hearing my bedsprings and being upset."[79]

---

[75] Aciman, s.149.
[76] Ibid.
[77] Rollé – Giardina – Caldarera – Gerino – Brustia, s.2.
[78] Aciman, s.121.
[79] Aciman, s.123.

Aciman tenderar här, i både exempel ett och två, att reproducera ett flertal av de stereotyper som forskning visar existerar kring bisexuella män. Genom att gå direkt från en kropp till en annan, reproducerar Aciman stereotypen om bisexuella män som opålitliga och fientligt inställda till monogami[80]. Effekten blir särskilt stor, när Aciman, vid något som liknar ett manipulativt beteende, utnyttjar Marzia, likt i exempel två, för att göra Oliver svartsjuk. Något som riskerar att spä på stereotyperna om bisexuella män, i relationer med hetereosexuella kvinnor, som ett känslomässigt hot i form av otrohet[81]. Vidare kan man belysa Acimans reproducering av stereotypen som existerar inom HBTQ-rörelsen, rörande bisexuellas "utnyttjande" av det heterosexuella privilegiet[82], byggd på tanken att den bisexuella alltid kan välja det hetereosexuella alternativet:

"Perhaps this whole thing with Oliver had been canicular rut, and I was well rid of it. By contrast, all I had to do was smell Marzia on my hand and I loved the all-woman in every woman."[83]

Elio tenderar således att använda Marzia som en sista utväg, om det är så att Oliver skulle bestämma sig för att lämna relationen. Aciman möjliggör således för en tolkning att Elio kan använda det heterosexuella alternativet som tillflykt, och på så vis slippa möta det förtryck från samhället som det homosexuella förhållandet riskerar att ge. Vidare verkar det som att Aciman utnyttjar Elios bisexeulla identitet för att använda Marzia som ett redskap, en transportsträcka, för att nå Oliver:

"To sit in bed with him and offer him my palm and say, Here, smell this, and then to watch him sniff at my hand, holding it ever so gently in both of his, finally placing my middle finger to his lips and then suddenly all the way into his mouth."[84]

Och vidare:

"No sooner had I thought this than I realized that what I wanted was to bring him not just her scent on my fingers but, dried on my hand, the imprint of my semen."

Inte nog med att Marzia därmed förminskas till ett sexuellt objekt, som utan hennes samtycke, blir en del av det manipulativa spel som Elio och Oliver deltar i. Aciman tenderar utöver detta att återigen reproducera stereotyperna om den bisexuella mannen som opålitlig och som ett hot mot den heterosexuella kvinnan. Utnyttjandet av Marzia som ett manipulativt redskap, blir dessutom extra konkret, när Elio verkar hantera situationen med ignorans inför hans handlingar:

---

[80] Zivony – Lobel, s.1173.
[81] Zivony – Lobel, s.1174.
[82] Rollé – Giardina – Caldarera – Gerino – Brustia, s.4.
[83] Aciman, s.118.
[84] Ibid.

"How strange, I thought, how each shadowed and screened the other, without precluding the other. Barely half an hour ago I was asking Oliver to fuck me and now here I was about to make love to Marzia…" [85]

Det verkar således också, i och med Elios beteende, som att Aciman ser den bisexuella identiteten som något man litterärt kan experimentera med, och på så vis skapa nya intriger. Detta i sig är inget nytt litterärt fenomen som Aciman är en del av, problematiken verkar snarare vara centrerad kring faktumet att det är en sjuttonårig kille som får stå för utövandet av Acimans syn på sex och sexualitet, som när Elio, utan Olivers vetskap, tar hans badbyxor i sexuellt syfte:

"I brought the bathing suit to my face, then rubbed my face inside of it, as if I were trying to snuggle into it and lose myself inside its folds–So this is what he smells like when his body isn't covered in suntan lotion, this is what he smells like, this is what the smells like, I kept repeating to myself, looking inside the suit for something more personal yet than his smell and then kissing every corner of it, almost wishing to find hair, anything, to lick it, to put the whole bathing suit inside my mouth…"[86]

Ovanstående citat är ett bra exempel på den sexuella besatthet som även Turban och Sorrentino belyst som problematisk[87], och som Aciman, återkommande genom romanens utveckling håller fast vid. Madons redovisning för synen på homosexuella män genom historien, är således här av värde om vi ska förstå Acimans hypersexuella karaktärisering av Elio och Oliver.

Man kan å ena sidan hävda att Aciman, genom bland andra ovanstående citat, reproducerar stereotyper om homosexuella män som en grupp med onormalt stark sexualdrift.[88] Medan man å andra sidan kan hävda att Elio endast är en ung kille som nyfiket utforskar sin sexualitet och att tonåren medverkar till ett naturligt ökat intresse för sex. Men även sådana argument blir problematiska i Acimans text och bör inte fungera som ursäkter för den sexualisering som tar sig uttryck. Vi kan rimligen tänka oss att vi sällan skulle acceptera en liknande sexualisering och objektifiering av en sjuttonårig tjej, som dessutom skulle varit sexuellt besatt av en äldre man. En sådan roman, med en sådan karaktärisering, skulle vi med all rätt avvisa som ett problematiskt uttryck för sexism. Att därmed acceptera en sexualisering av Elio på liknande grunder, hänvisar oss till den

[85] Aciman, s.145.
[86] Aciman, s.61.
[87] Sorrentino – Turban, s.4.
[88] Madon, s.666.

dubbelmoral Sahl och Keene tidigare pekat på[89], och som Mafalda, i sitt dömande av den sextonåriga Chiara, är ett bra exempel på[90].

3.5 Stereotypernas förmåga att förblinda läsaren

"How could anyone intuit the manner of someone's thinking unless himself was already familiar with the same mode of thinking? How could he perceive so many devious turns in others unless he had practiced them himself?"[91]

Vad Elio beskriver ovan, är en passage i romanen där Oliver kritiserar en person för att denne inte anses genuin nog när han rör sig i sociala sammanhang. Oliver menar, till skillnad från de andra, att han sett igenom personen i fråga och att dess omtänksamma och humoristiska inställning endast är ett spel för gallerierna. På ett liknande vis som Elio analyserar Olivers tankemönster, kan Elios funderingar användas i denna analys, då den ställer just de frågor som får symbolisera problematiken kring läsarnas uteblivande problematisering av romanens innehåll. Likt Zivony och Lobel påpekat, behövs en viss stereotypkunskap för att kunna urskönja och belysa stereotyper när dessa reproduceras i samhället[92]. Detta betyder däremot inte, likt tidigare nämnt, att personer inte kan uttrycka sig stereotypiskt.

Elios fråga får här stor betydelse för textens förmåga att vilseleda sina läsare. Eftersom stereotypkunskapen i samhället, främst i frågan om bisexuella män och SSIPV, generellt är låg, kan det inte heller förväntas att en oupplyst läsare ska ha redskapen att kritiskt granska textens innehåll. Aciman kan således skriva stereotypiskt, utan att läsaren nödvändigtvis invänder. Elios mor, summerar effektivt detta fenomen och stereotypernas påverkan på människan:

"My mother couldn't believe that people who taught at world-famous universities smacked their lips after downing apricot juice. From that day on, a glass of the stuff was waiting for him every morning."[93]

På ett liknande vis som Elios mor, på grund av hennes stereotyper om högutbildade personer, inte kan förstå hur Oliver kunde uppskatta aprikosjuice, på grund av sin sin klass och intellekt, kan läsaren inte problematisera innehållet i Acimans text. Oliver kan inte framstå som

[89] Sahl – Keene, s.275.
[90] Aciman, s. 47.
[91] Aciman, s.22.
[92] Zivony – Lobel, s.1170.
[93] Aciman, s.34.

farlig eller hotfull, detta eftersom han som bisexuell eller homosexuell man anses vara mindre maskulin och därmed mindre benägen att utsätta sin partner för våld, fysiskt som psykiskt[94]. Elio kan inte ta skada av relationen med Oliver, eftersom han som kille anses gynnas av relationer med äldre personer, män som kvinnor[95]. Och den ständiga sexualiseringen i texten är inget märkligt, då homosexuella anses ha en starkare sexualdrift än andra grupper[96]. På ett sådant vis fungerar stereotyperna i praktiken, oavsett om det handlar om förtäringen av aprikosjuice, eller utnyttjandet av tonårspojkar.

Acimans stereotyper blir därmed ömsesidigt beroende av varandra i sin funktion. Detta rör främst relationen mellan reproducerandet av positiva kontra negativa stereotyper. Där de positiva stereotyperna fungerar som en sorts romantiseringsmekanism i syfte att skymma undan de mer negativa stereotyper som existerar i texten. Elios far och hans erkännande av Elios känslor och sexualitet, likt Turban och Sorrentino också pekat på[97], är ett bra exempel på just detta fenomen, där positiva stereotyper underminerar förmågan för riskanalys:

"You two had a nice friendship."[98]

Och, vidare:

"We may never speak about this again. But I hope you'll never hold it against me that we did. I will have been a terrible father if, one day, you'd want to speak to me and felt that the door was shut or not sufficiently open." [99]

Likt Sorrentino och Turban nämnt, är faderns positiva reaktion mycket viktig för unga HBTQ-personers mentala hälsa. Däremot ställs inga frågor om samtycke eller om Elio någon gång känt sig utnyttjad i relationen. Detta trots relationens stora ålderskillnad och ojämna maktdynamik. Elios far, är därmed symbolisk i sin naivitet och kan enkelt liknas vid den problematik som Rollé med flera tidigare belyst. Om att anhöriga till personer som blivit utsatta för SSIPV, sällan uppfattar våldet som pågår, eller tar längre tid på sig innan de gör det.[100] Elios far kan också, i detta fall, symbolisera läsaren, som på grund av sina positiva stereotyper, riskerar att missa Acimans romantisering av textens negativa sådana. Där textens innehåll och

[94] Rollé – Giardina – Caldarera – Gerino – Brustia, s.4.
[95] Sahl – Keene, s.266.
[96] Madon, s.666.
[97] Sorrentino – Turban, s.4.
[98] Aciman, s.222.
[99] Aciman, s.225.
[100] Rollé – Giardina – Caldarera – Gerino – Brustia, s.4.

karaktärisering accepteras i sin vilja att från läsaren mena väl, men att man därmed också missar den problematisering och kritik som är väsentlig för att belysa textens problematiska egenskaper.

Men är en låg stereotypkunskap den enda anledningen till att läsarna inte ger uttryck för kritik mot textens stereotypiska innehåll? Även HBTQ-rörelsen har sina anledningar, likt Rollé med flera tidigare belyst, att inte uttrycka kritik de gånger som rörelsen som helhet riskerar att ta skada[101]. Något Sara Ahmed också pekar på när hon diskuterar Vin Packers ånger för hennes kompromissande med sin förläggare.[102] Representationen för Packers läsare, var således viktigare än att bli skildrade så sanningsenligt som möjligt. Något som tenderar att gälla även i frågan om *Call Me By Your Name.* Ahmed har delvis rätt i sin analys. Likt Hicks också pekat på dominerades femtiotalet av en heterosexuell motreaktion: kärnfamiljen, religionen, traditionerna och könsrollerna skulle värnas, och litteraturen var således en del av denna motreaktion[103]. Att Packers roman blev publicerad, trots dess brytning med traditionella och religiösa grundvärden, är således förvånande. Men detta verkar inte vara det som är problematiken i *Call Me By Your Name.* Faktorerna till reproduceringen av stereotyper hos Aciman tenderar därmed att vara av andra anledningar än endast homofobi. I ett sådant fall, vilka?

Viktigt att belysa, något som analysen hittills inte gjort, är frågan om ekonomiska faktorer. Vad Ahmed glömmer i sin analys, är det enkla faktum att litteraturbranschen, likt andra branscher, vill göra vinst. Vi kan därmed tänka oss att romaner med homosexuella teman inte får vara alltför stereotypbrytande i sin ingång. Varför? För att romaner med stereotyper som grundkoncept troligen genererar ekonomisk mervinst. Likaså gäller det för André Aciman: om en alltför stor stereotypbrytning uppenbarar sig i texten, kan textens innehåll riskera att förskjuta sina läsare från den igenkänning som symboliserar litteratur byggd på stereotyper, vilket i sig riskerar att resultera i en minskad läslust och en minskad försäljning, och därmed mindre vinst.

Med grund i Ahmeds teorier kan vi följaktligen inte utesluta slutsatsen att *Call Me By Your Name's* stora igenkännande och hyllande inställning, beror på Acimans förmåga att använda sig av stereotyper. Och som HBTQ-person, finns det inte så mycket att göra än att acceptera den karaktärisering som ger sig till känna. Antingen det, eller likt Ahmed pekar på, riskera att förlora chansen att bli erkänd i sin identitet[104]. Aciman, i kombination med de hetereosexuella läsarna,

---

[101] Rollé – Giardina – Caldarera – Gerino – Brustia, s.3.
[102] Ahmed, s.1.
[103] Hicks, s.7.
[104] Ibid.

satte således villkoren för romanens innehåll, något som Wittig tidigare också pekat på[105], och blev som en direkt effekt av detta, omfamnad av den litterära eliten. En problematisering av romanen är således direkt avgörande för att den ska läsas på rätt sätt: texten kan därmed inte bedömas neutralt, om den görs så, riskerar läsarna att gå i samma fälla som Aciman själv gjort, där stereotyperna snarare blir en sanning än ett ämne för diskussion. Likt Ahmed, tidigare argumenterat för: "If something would make us unhappy, when acknowledged, we need to acknowledge it."[106] Ahmed får i denna fråga medhåll från queerförfattaren J.M Wilson, som menar att möjligheten till representation och dess positiva effekt, är inget värt om den är på bekostnad av unga killars liv och sexualitet.[107]

Vad som är intressant med Wittigs teorier om homosexualitetens överskuggning av textens mening i frågan om *Call Me By Your Name,* är faktumet att Aciman har ett tydligt homosexuellt eller bisexuellt tema, men är samtidigt inte, som hetereosexuell man, en del av den minoritet som han försöker skildra. I Acimans fall är det således inte läsaren som överskuggar texten, och centrerar innehållet kring sexualiteten, utan Aciman själv. För Aciman, och den heterosexuella läsaren, blir textens karaktärisering därmed den enda möjliga karaktäriseringen, stöpt ur samhällets stereotyparsenal, redo att skapa, likt Wittig också pekat på, i enlighet med de sociologiska villkor som samtiden tillåter.[108] En teknik som egentligen, utifrån Wittigs teorier, borde resultera i en degradering av textens litterära kvaliteter. Något som däremot inte verkar gälla i Acimans fall, trots hans val av tema.

Förklaringen till detta bör återigen centreras kring Acimans reproducerande av stereotyper. Aciman skriver, vilket analysen hittills har belyst, i enlighet med dessa, men utan att ge uttryck för homofobi, och på så vis lyckas han också bli universell. Ska man nå gemene man, vilket domineras av en heterosexuell läsekrets, är det således förmånligt att skriva i enlighet med vad som förväntas. I frågan om André Acimans förmåga att nå ut kan vi således konstatera att för Aciman verkar universaliteten, förmågan att nå gemene man, som Wittig påpekar, viktigare än att ge rättvisa åt sina karaktärer. Stereotyperna som reproduceras i *Call Me By Your Name,* blir således navet för gemenskapen bland de heterosexuella läsarna, på bekostnad av minoriteten.

---

[105] Wittig, s.66.
[106] Ahmed, A feminist killjoy i *Living a Feminist Life*, s.259.
[107] Wilson, J.M, 2004, The limits of exploitation, s. 42
[108] Wittig, s.64.

4. Diskussion: Call Me By Your Name's framtid

Frågan om representation för representationens skull, väcks till liv när vi läser André Acimans verk. Visserligen är det ett faktum att Aciman placerade det homosexuella och bisexuella subjektet i centrum för litteraturen, när han genom sin roman fick ett universellt genomslag. Men likt analysen påvisat, är frågan om representation inte lika självklar som vi till en början vill tro. En text som inte gör rättvisa åt den minoritet som den hävdar sig skildra, får inget politiskt värde i det långa loppet, om dess innehåll är byggt på felaktiga bilder om olika samhällsgrupper.

Särskilt uppmärksamma bör vi vara på faktumet att romanen numera riktas till ungdomar, som en roman vars innehåll skildrar viljan till individuell frihet. Acimans romantisering av relationer mellan tonåringar och vuxna, är ur denna synpunkt problematisk. Givetvis har ungdomar en egen analysförmåga och kan göra egna moraliska och etiska bedömningar om olika texters innehåll. Men likt uppsatsen belyst, undermineras denna analysförmåga av de stereotyper och den romantisering som texten ger uttryck för. Romanen ska däremot inte sluta läsas, eller förbjudas till ungdomar, utan mer betraktas som ett underlag till diskussion om den problematik som denna uppsats belyst.

Vidare är frågan om biseuxella stereotyper värd att diskutera. På grund av den brist på kunskap rörande bisexuella stereotyper i samhället, kan Acimans roman vara den enda inhämtning av information kring bisexuella män som människor kommer i kontakt med. De stereotyper som reproduceras i Acimans roman, och den romantisering och sexualisering som ligger till grund för textens form, bör ur denna synpunkt tolkas som problematisk. Det finns en risk att den bild som förmedlas i texten, blir den enda bilden av bisexuella män, då bisexuella generellt saknar den representation som krävs för att ge en mångfacetterad och rättvis syn på gruppens liv, utsatthet och sexualitet.

Även om *Call Me By Your Name* reproducerar felaktiga stereotyper, har texten, på grund av sitt tema, bjudit in till debatt rörande frågor som samhället många gånger undviker att tala om. Textens innehåll är också ett bra exempel på hur stereotyper fungerar i praktiken, samt hur stereotyper påverkar det mänskliga tänkandet. Acimans roman, kan således fylla en värdefull funktion, om textens innehåll läses med ett kritiskt och medvetet perspektiv. I ett sådant fall, kan verket tilldelas ett samhällsvärde som underlag för debatt, något som är nog så viktigt för litteraturen, stereotypforskningen och samhället i allmänhet.

5. Slutsatser och avslutande reflektioner

André Aciman, visar min analys, har på ett flertal olika vis, reproducerat stereotyper om bisexuella och homosexuella män. Den mest framstående tekniken är Acimans romantisering av relationer mellan tonåringar och vuxna, där författarens neutraliserande av ålder, huvudkaraktärerna emellan, har bidragit till en normalisering av relationer och beteenden som forskning visar kan vara potentiellt skadliga för den yngre individen. Med hjälp av den sjuttonåriga tonårspojken Elio, i sin funktion som fokalisator och intradiegetisk berättare, har Aciman förskjutit sitt egna ansvar för textens innehåll på berättaren själv. Denna teknik blir särskilt effektiv när Elio i sin roll som tonårspojke, samt som den yngre parten i relationen huvudkaraktärerna emellan, ständigt initierar sexuella förlopp, och ger sitt ständiga samtycke, oberoende av kontext eller situation.

Vidare har Aciman använt sexualiteten som ett redskap i syfte att skapa dramatiska intriger i sin text. Där främst den bisexuella identiteten, med sitt tudelade begär av de olika könen, har fungerat som en ansats för dramatik. Genom att på ett snedvridet sätt skildra otrohet och manipulativa inslag i texten, riskerar romanen att reproducera felaktiga stereotyper om bisexuella mäns liv och sexualitet. I frågan om reproducerandet av homosexuella stereotyper, har analysen belyst Acimans hypersexuella karaktärisering, i kombination med en tilldelning av mer positiva stereotyper till karaktärernas egenskaper och person. Något som i sig utnyttjas för att skapa en romantisk stämning kring textens innehåll.

Rörande uppsatsens andra frågeställning, har Acimans användande av positiva kontra negativa stereotyper, skapat en förblindande funktion på läsaren. Där de olika stereotypernas ömsesidiga beroende, har fungerat som en underminerande mekanism gentemot läsarens kritiska förmåga, och således försvårat en kritisk granskning av textens innehåll. Likväl är den direkta effekten av stereotypernas påverkan på läsaren svårare att mäta. Men eftersom Aciman, likt analysen belyst, skriver i linje med de existerande stereotyper som existerar i samhället, har romanen därmed också effektivt nått ut till gemene man. Något som kan tänkas bidra till en universell identifikation från läsarna. Genom att anspela på de förväntningar som finns kring texter med homo-och-bisexuella teman, har Aciman effektivt tillfredställt sina läsare, som på grund av egna stereotyper, kan tänkas ha förskjutits från en kritisk analys av textens innehåll.

6. Referenslista

Ahlgrim, C. (2018) ‘Queer Eye' star Karamo Brown thinks 'Call Me By Your Name' is 'problematic' because it glorifies 'predatory behavior', *Insider.com.*

Ahmed, S. (2017) ‘Conclusion 2: A Killjoy Manifesto’, i *Living a Feminist Life*. Duke University Press.

Ahmed, S. (2009) ‘Happiness and Queer Politics’, *World Picture*, 3.

Aciman, A. (2007) *Call Me By Your Name.* London: Picador.

Hicks, G.R. (2020) ‘Beliefs and Stereotypes About LGBT People’, *Oxford Research Encyclopedia of Politics.*

Juzwiak, R. (2019) ‘André Aciman on Find Me, His Return to the Lovelorn World of Call Me By Your Name’, *Time.com*

Madon, S. (1997) ‘What do people believe about gay males? A study of stereotype content and strength’, *Sex Roles: A Journal of Research*, 37(9–10), pp. 663–685.

Merodeadora, A. (2017), ‘The Problem With “Call Me By Your Name” or We Need To Protect LGBTQ Kids And Teenagers’, *Medium.com.*

Roden, F.S. (2019) ‘Queer Jewish Memory: André Aciman’s Call Me By Your Name’, *Journal of Modern Jewish Studies*, 18(2), pp. 194–211.

Rolle, L. *et al.* (2019) ‘When Intimate Partner Violence Meets Same Sex Couples: A Review of Same Sex Intimate Partner Violence (vol 9, 1506, 2018)’, *FRONTIERS IN PSYCHOLOGY*, 10.

Sahl, D. and Keene, J.R. (2010) ‘The Sexual Double Standard and Gender Differences in Predictors of Perceptions of Adult-Teen Sexual Relationships’, *Sex Roles: A Journal of Research*, 62(3–4), pp. 264–277.

Sorrentino, R & Turban, J 2018, ‘Call Me By Your Name: Not Pedophilia, Still Problematic’, *Psychiatric Times*, vol. 35, no. 9, p. 16A–16F

Wilson, J.M. (2004) ‘The limits of exploitation’, *Lambda Book Report*, 1 February, p. 42.

Wittig, M. (1992) *The straight mind and other essays*. 2. uppl. Beacon Press.

Zivony, A. and Lobel, T. (2014) ‘The Invisible Stereotypes of Bisexual Men’, *Archives of Sexual Behavior: The Official Publication of the International Academy of Sex Research*, 43(6), pp. 1165–1176.